

Cena vody pro rok 2024

SVAZEK VODOVODŮ A KANALIZACÍ TIŠNOVSKO

Pravidelně ke konci roku začíná živá diskuze vlastníků a provozovatelů vodohospodářské infrastruktury (vodovodů a kanalizací) ohledně výše ceny vody na další rok. Samozřejmě tomu není jinak ani v tuto chvíli. Každý má o ceně vody svou představu, ale úplně na počátku je tzv. kalkulace, kdy se dají dohromady všechny náklady, a to zvláště jak na vodovod (vodné), tak i na kanalizaci (stočné). Cena vody není tedy utvářena trhem, ale všemi potřebnými náklady, a proto se může lišit v závislosti na regionech, a především na rozsahu a složitosti vodovodního a kanalizačního systému v dané lokalitě.

Jedním z nákladů v rámci vodného je například platba za odebrané množství podzemní vody. Není tedy pravda, že podzemní voda je zadarmo. Je zpoplatněna v současné době 2 korunami za m³. Tišnovsko je především závislé na podzemních zdrojích pitné vody a roční odběr kolem 1 milionu m³ za rok tedy odpovídá 2 milionům korunám v nákladech za odběr. Jsou ale obce, kde musíme vodu nakupovat z jiných zdrojů než podzemních. Je to voda z Vířského oblastního vodovodu nebo březovského vodovodu. Zde jsou ceny mnohem vyšší a dosahují až 20 korun za m³.

Putování vody od zdrojů až do domácností se neobejde bez elektrické energie, začíná to u čerpadel u podzemních vrtů. Ty čerpající vodu do úpraven a dále pak pomocí dalších čerpadel do vodojemů. Odtud voda teče již gravitačně bez větších nákladů, ale již jako použitá z domácností odtéká pomocí kanalizace do čistíren. Kanalizace mohou být gravitační, opět bez větších provozních nákladů, ale celá řada obcí má kanalizační systém tlakový, protože nedokáží splaškovou vodu dostat přes kopec do čistírny gravitačně. K tomu jim pomáhají malé čerpací stanice, kterých je na Tišnovsku 68. Velkou spotřebu elektrické energie mají samotné čistírny odpadních vod, zde se elektřina používá úplně ke všemu. Celková roční spotřeba na Tišnovsku činí průměrně 1 700 MWh, což je v nákladech zhruba 10 milionů korun.

Vše je potřeba také opravovat a roční náklady za drobné opravy a havárie se plánují ve výši zhruba 7 milionů korun, jedná se o výměnu čerpadel, havárie na vodovodním potrubí, propadlou kanalizační stoku, výměnu uzávěrů, opravu budov apod.

Vodovodní a kanalizační soustavu je také potřeba provozovat a udržovat. Každá čistírna odpadních vod má svou obsluhu, jako každá úprava pitné vody. Je potřeba pravidelně jezdit na vodojemy, čerpací stanice a zdroje podzemních vod. Každý objekt je vybavený speciální technologií, která se bez pravidelné údržby neobejde. Každoročně se pomocí kamer prohlédne několik kilometrů kanalizačních stok a pomocí tlakových zkoušek se zkontroluje stejné množství vodovodních řadů. Za každou čistírnu, před vypouštěním vody do řeky, je potřeba pravidelně brát vzorky vody a provést jejich analýzu. To samé se pravidelně provádí

i u všech zdrojů pitné vody. Je tedy potřeba zaplatit všechny zaměstnance, mechanizaci, vybavení, pohonné hmoty, laboratoř apod. V rámci plánování nákladů se tedy v tomto případě jedná o velkou částku a to zhruba 37 miliónů korun.

Na Tišnovsku jsou nejstarší kanalizační řady z roku 1935 a vodovodní řady dokonce z roku 1930. Takže je potřeba provést co nejdříve jejich obnovu, ale jelikož se cena za 1 metr vodovodního potrubí pohybuje v současné době okolo 13 tisíc korun a u kanalizačního potrubí se jedná o částku přesahující až 30 tisíc korun, tak se náklady na obnovu počítají ve stovkách miliónů korun.

Délka kanalizační sítě na Tišnovsku je 126 km a délka vodovodní sítě je 189 km. Na pravidelnou obnovu tak rozsáhlé sítě je potřeba zhruba 50 miliónů korun ročně. Tak velké finanční prostředky ale svazek nemá a zatím v současné době nedokáže sám zajistit v plném rozsahu pravidelnou obnovu.

Veškeré výše popsané náklady se vybírají z vodného a stočného, které bylo pro letošní rok 2023 ve výši 146 korun. Z této vybrané částky šlo na obnovu asi 33 miliónů korun. V případě, že bychom chtěli dosáhnout optimální částky na pravidelnou každoroční obnovu veškerého majetku, muselo by být vodné a stočné pro rok 2024 stanoveny na 184 korun.

A v této chvíli začínají právě ta složitá vyjednávání o ceně vody na další rok. Zástupci majitelů vodovodů a kanalizací na straně jedné, což jsou starostové obcí a měst hájící zájmy občanů. Následně zástupci provozovatelů na straně druhé, hájící své náklady a potřeby. Mezi tím je svazek, který hájí obnovu a potřebu vodovodní a kanalizační sítě. V případě Tišnovska se jedná o Svazek vodovodů a kanalizací Tišnovsko sdružující 21 obcí a Vodárenskou akciovou společnost jako provozovatele.

Každý z účastníků má svou představu a není opravdu jednoduché se shodnout na výsledné ceně vodného a stočného, ale nakonec se hledá přiměřený kompromis, který nakonec schvaluje Valná hromada Svazku vodovodů a kanalizací Tišnovsko, takže všech 21 starostů.

Jan Moronga, Svazek vodovodů a kanalizací Tišnovsko